

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

Qualiter nos gerere debemus in dandis benefidijs. ca. 23.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

Qualiter nos gerere debemus in dandis beneficijs. Caput. XXIII.

IN omnes itaque beneficia conferenda sunt, sed tamē vt quo cuique opus fuerit, quodq; cuique conueni- rit detur, & merita singulorum spectanda erunt & necessitates & ingenia. Dignis non solum vitæ subsidia, sed etiam honores atque officia deferantur. Inopes cibo, poru, tegumento, tecto iuuentur. Amici & parentur beneficio & foueantur. Inimici ita palpandi demulcendique sunt, vt ad placabilitatem inclinentur. Cum ingratis quoq; sic agendum, vt in ijs veteris beneficentiæ obliuionem nouæ discutiat refricatio. Nam veluti arua minus fecunda, si sæpius firmum irrigationemq; receperint, frugifera efficiuntur, ita ingratus recentibus admonitus beneficijs præterita quoque atque obliterateda ad memoriam reuocabit, & verecundia compulsus de reddenda gratia intentius meditabitur. Quædam autem beneficia palam, quædam occulte tribuenda sunt. Quæ virtuti debentur, palam dari conuenit, vt & honorandus appareat qui accipit, & alij eius exemplo ad actiones honore dignas excitentur. Is vero occulte erit adiuuandus, quem inopiæ suæ pudet, cui si quid in aperto obtuleris, magis proditum se dolebit, quam lætabit adiutum. Beneficij obliuisci debet qui dedit, semper autem memoriter tenere qui accepit. Ideo saluator noster cum surdum & mutum curasset, eis a quibus oblati fuerat, ne cui dicerent præcepit, sed illi tanto magis prædicabant. Hinc igitur discas, & vitare iactantiã si beneficium dederis, & ingrati silerium si acceperis. Illud quod tua causa præstas, nõ est beneficij, sed seipsum amantis cõsiliũ. Nõ enim præstares, nisi tibi, profuturæ sperasses. Quod aut & tua & mea causa mihi donaueris, iniustus fore, nõ pro eo me tibi debere faterer, imo eo iucundius esse debet donum quod cõmodo atque vsui est, & tibi dare & mihi accipere. Inuidi est enim suam tantum utilitatem spectare, & cum acceperis, quod alijs quoque profuturum sit, nolle beneficij loco ducere. Recte autem non esse

Matt. 7.

Isa. 61.

Ioh. 15

Jonas.

beneficium contendent, alteri aliquid eripere, ut alteri dones. Nam cum beneficium dare liberalitatis virtus sit, & aliena rapere avaritiæ vitium, quomodo potest dici virtus, quæ vitio constat? Quis neget dare eleemosynam pietatis esse munus? & tamen offerre in templum non licet, quod partum est inique. Sic enim in Isaiâ legimus. Ego dominus diligens iudicium, & odio habens rapinam in holocaustum. Ergo inquit, si beneficium non est quod accepi, nihil debeo illi a quo accepi? Nihil plane ei a quo accepisti, sed cui ablatum est ut acciperes. Huic redde suum, & ei nihil debebis, qui largitus est alienum. Ne concupiscere quidem iniuste rem proximi tui iuberis, nedum possidere. Porro nullum maius beneficium homini ab homine præstari potest, quam si quis pro aliorum salute suam vitam periculis obiecerit, cum inter præsentia bona nihil vitæ charius habeatur. Maiorem, inquit dominus, charitatem nemo habet, quæ ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Hanc profecto charitatem ipse nobis primus exhibuit, qui nobis sua morte aditum vitæ æternæ referavit. Hunc imitari sanctissimi martyres, contra principum interdicta viâ adipiscendæ salutis alios palam docebant, semet certe morti & quidem per tormenta sustinendæ audacter exponentes. Proximi ergo animæ periculum (si possumus) præsentis vitæ nostræ impendio propulsare debemus. Et si Jonas propheta tempestatem in mari passus mergi voluit ne alij mergerentur, quanto magis præferenda est cuiusque hominis animæ salus corporis nostri salutis? Omne tamen beneficium non tam res ipsa magnum facit, quam voluntas. Magnum est, cum libenter, cum cito offertur, cum toto animi affectu impenditur: displicet si cunctanter, si triste, si superbe, si serius quam oportuit præstatur, si denique pene a nolente & invito extorquetur. Quemadmodum igitur rem multi pretium vilitat frigida voluntas tribuentis, ita exiguum etiam beneficium gratum efficit in conferendo animi promptitudo atque facilitas. Illi quoque plus debeo, qui parvi modique sui peculii participem me fecit, quam qui dives

multum donauit. Plus enim largitus est, cui minus quo ipse fruatur restat. Hanc verissimam sententiam domini confirmat autoritas. Cum enim quidam diuites in templo grandem offerrent pecuniam, plus oblatum dixit a vidua pauperula, quæ duo tantum minuta æra obtulerat. Satis hæc de tribuendis beneficijs, nunc de accipiendis reddendisque exponamus. Matt. 12.

De beneficijs accipiendis.

Caput. xxiiii.

A B illo accipere beneficia oportebit, cui nos debere delectat. Molesta res est, his quibus nolis esse deuinctum. E contrario autem iucundissimū est, et quem nullo etiam intercedente beneficio diligeres, accepto obligari, & causam referendæ gratiæ habere. Ab optimo quoque beneficium accipere tam gratū est quam testimonium habere ipsorum erga nos amoris. Læto vultu gratoque animo sicuti dandum ita & accipiendum erit beneficium: qui contemptim acceperit iam ingratus est, si sibi beneuole præstitum est. Ille vero qui hilare accipit, & libenter, iam persoluit maximā beneficij partem, quæ in animo est. Reddit enim pro beneuolentia beneuolentiam, licet nondum munus, pro munere retulerit. Deest interdum referendi copia, interdum occasio, & quamdiu ista desunt, qui accipit beneficium tamquam relaturus, iam retulisse videtur, quia satis est voluisse, quoties posse non occurrat. Ab illo qui infamia notatus est, & turpiter viuit, non accipias beneficium, ne perditis moribus eius fauere videaris, nisi forte eo accepto. & inita cum homine familiaritate spes fuerit, tuis admonitionibus eum reuocandi, sibi que restituendi, ne in nequitia obduratus pereat. Cūq; etiā malis beneficiendū sit, non est præmittenda benefaciendi occasio si tunc se offerat, cū ille q; corrigi debet, munus aliquod porrigit. Tunc etiam a malo accipiendum erit, cum ille deterior futurus timetur, nisi acceperimus. Tyranno enim aut improbo aliq; domino munus vltro porri-